

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 017080 16 Uvp
Banja Luka, 11.7.2018. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Edine Čupeljić kao predsjednika vijeća, Smiljane Mrše i Strahinje Ćurkovića članova vijeća, uz sudjelovanje Mire Mačkić, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi M.P. iz B. i D.Š. iz B., obe zastupane po punomoćniku M.F., advokatu iz B. (u daljem tekstu: tužiteljice), protiv akta broj ... od 22.6.2015. godine, tužene Uprave, R.S., B., u predmetu sporazumnog određivanja naknade za faktičku eksproprijaciju nepokretnosti, odlučujući o zahtjevu tužiteljica za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci broj 11 0 U 017080 15 U od 15.4.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj 11.7.2018. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se odbija.

Odbija se zahtjev tužiteljica za naknadu troškova spora.

Obrazloženje

Pobijanom presudom je u stavu 1. izreke odbijena tužba izjavljena protiv uvodno označenog akta tužene kojim je odbijena kao neosnovana žalba tužiteljica izjavljena protiv zaključka Područne jedinice B. broj ... od 05.2.2015. godine. Navedenim zaključkom je odbačen prijedlog tužiteljica za sporazumno određivanje naknade za faktičku eksproprijaciju nepokretnosti, zbog nepostojanja uslova za pokretanje postupka.

U obrazloženju te presude sud navodi da je tužena pravilno odbila žalbu tužiteljica izjavljenu protiv zaključka o odbacivanju prijedloga tužiteljica za sporazumno određivanje naknade za faktičku eksproprijaciju nepokretnosti, jer da Zakon o eksproprijaciji („Službeni glasnik RS“ broj 112/06 i 37/07 u daljem tekstu: ZE), propisuje uslove i postupak za eksproprijaciju nepokretnosti, a u konkretnom slučaju da nije podnesen prijedlog za eksproprijaciju, pa da nije proveden postupak i donijeto rješenje o eksproprijaciji što tužiteljice ne spore. U tom smislu da se prvostepeni organ pravilno pozvao na odredbe člana 68. stav 1. ZE, kojim je propisano da je poslije pravosnažnosti rješenja o eksproprijaciji organ dužan da zakaže i održi usmenu raspravu za sporazumno određivanje naknade za eksproprijaciju nepokretnosti. S obzirom da je bitan uslov za zaključenje sporazuma o određivanju naknade postojanje pravosnažnog rješenja o eksproprijaciji što u konkretnom nije slučaj, to je sud zaključio da je pravilno odlučeno kao u dispozitivu osporenog akta.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužiteljice pobijaju njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede propisa o postupku koja je od uticaja na rješenje stvari. Ističu da su u skladu sa pravnim shvatanjem izraženim u presudi Okružnog suda u Banjaluci broj ... od 11.9.2014. godine, podnijele Gradu Banjaluka prijedlog za sporazumno određivanje naknade za faktičku eksproprijaciju

nepokretnostima. Međutim, donošenjem pobijane presude nastala je situacija da je tužiteljicama oduzeta nepokretna imovina, a da im za to nije plaćena naknada, iako je imovina zaštićena Protokolom broj 1 uz Evropsku konvenciju o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Predlažu da se osporeni akt preinači tako što će se predmet vratiti prvostepenom organu na provođenje postupka za sporazumno određivanje naknade za faktičku eksproprijaciju ili da presudu ukine i predmet vrati na ponovo suđenje, te im se prizna pravo na naknadu troškova upravnog spora prema troškovniku iz zahtjeva.

U odgovoru na zahtjev tužena je istakla da je pravilan stav suda i tužene koji se zasniva na odredbama člana 65. stav 1. ZE, jer da je uslov za raspravljanje o sporazumnom određivanju naknade postojanje prvostepenog rješenja o eksproprijaciji. Predložila je da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, osporeni akt, i cjelokupne spise predmetne upravne stvari i ovog upravnog spora na osnovu odredbe 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11- u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Pravilan je pravni stav suda u pobijanoj presudi da odredbama ZE nije propisan postupak sporazumnog određivanja naknade za faktičku eksproprijaciju nepokretnosti, s obzirom da nije proveden postupak eksproprijacije. Tužiteljice se pozivaju na stav izražen u presudi Okružnog suda u Banjaluci broj ... GŽ od 11.9.2014. godine, kojom je preinačena presuda Osnovnog suda u Banjaluci broj ... od 04.12.2013. godine i odbijen zahtjev tužiteljica da se obaveže ... u T. da im isplati iznos od 157.605,00 KM sa zakonskom kamatom od dana podnošenja tužbe pa do isplate, na ime naknade štete za oduzete nekretnine kao i iznos od 14.985,50 KM sa zakonskom kamatom na ime izgubljene dobiti zbog nekorištenja nekretnina. Iz obrazloženja te presude proizlazi stav da se u konkretnom slučaju radi o faktičkoj eksproprijaciji, jer da je došlo do oduzimanja prava vlasništva tužiteljicama bez donošenja rješenja o eksproprijaciji iako je utvrđen opšti interes, ali da ... u T. kao investitor nije pasivno legitimisana za isplatu naknade već jedinica lokalne samouprave koja je korisnik eksproprijacije, što da proizlazi iz odredaba člana 6., 23., 25. i 33. ZE. Prema navedenom stavu i sadržaju citiranih zakonskih odredaba proizlazi da tužiteljice ostvaruju pravo na naknadu u slučaju faktičke eksproprijacije u parničnom postupku u kojem se kao prethodno pitanje utvrđuje da li se radi o faktičkoj eksproprijaciji zbog čega ne postoji zakonski osnov da se jedinica lokalne samouprave u upravnom postupku obaveže da tužiteljicama isplati naknadu za faktičku eksproprijaciju odnosno da odluči o prijedlogu tužiteljica za sporazumno određivanje naknade zbog faktičke eksproprijacije.

Iz iznijetih razloga po ocjeni ovog suda pobijanom presudom nije ostvaren razlog povrede iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev odbija na osnovu odredbe stava 1. člana 40. ZUS, jer nisu ostvareni razlozi iz odredaba člana 10. ZUS. za poništenje osporenog akta.

Zapisničar
Mira Mačkić

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić